

Cuprins

ABREVIERI.....	15
CONSIDERAȚII PRELIMINARE	17
CAPITOLUL I. DREPTUL MUNCII CA RAMURĂ DE DREPT. IZVOARE.	
PRINCIPII	19
Secțiunea 1. Considerații introductive	19
1. Aspecte generale.....	19
2. Istoricul legislației românești a muncii. Codul muncii. Legea dialogului social.....	20
3. Munca prin prisma diferitelor categorii de raporturi juridice. Caracteristicile unui raport de muncă. Munca dependentă. Munca independentă.....	22
4. Definiția și structura Dreptului muncii. Dreptul individual și dreptul colectiv al muncii. Raportul dintre dreptul muncii și dreptul civil.....	24
5. Funcționarii publici.....	26
Secțiunea 2. Izvoarele Dreptului muncii	27
6. Izvoarele Dreptului muncii	27
7. Izvoarele comune. Actele normative	27
8. Jurisprudența.....	28
9. Uzanțele	29
10. Principiile generale ale dreptului	30
11. Izvoarele specifice. Izvoarele specifice interne	30
12. Regulamentul de organizare și funcționare	30
13. Regulamentul intern	31
14. Instrucțiunile privind securitatea și sănătatea în muncă	33
15. Contractul colectiv de muncă	33
16. Corelația dintre izvoarele interne specifice dreptului muncii	34
17. Izvoarele specifice internaționale	34
18. Organizația Internațională a Muncii (O.I.M.).....	35
19. Normele U.E.	35
20. Relația dintre normele U.E. și normele O.I.M. Aplicabilitatea prioritară a normelor U.E. în dreptul intern în caz de conflict	36
21. Normele Consiliului Europei.....	37
Secțiunea 3. Principiile Dreptului muncii	37
22. Principiul libertății muncii	37
23. Principiul egalității de tratament.....	38
24. Principiul libertății negocierii colective.....	39
25. Pentru muncă egală, plata egală.....	39
26. Principiul consensualității și al bunei-credințe	39
27. Principiul garantării dreptului la grevă.....	40
28. Principiul liberei asocieri	40

CAPITOLUL 2. DIALOGUL SOCIAL. PACEA SOCIALĂ. PARTENERII	
SOCIALI: SINDICATELE, REPREZENTANȚII ANGAJAȚILOR,	
PATRONATELE. ROLUL STATULUI ÎN DIALOGUL SOCIAL. NEGOCIEREA	
COLECTIVĂ. CONTRACTUL COLECTIV DE MUNCĂ. ALTE ACORDURI,	
CONVENȚII, ÎNȚELEGERI	
	41
Secțiunea 1. Dialogul social	41
29. Dialogul social. Aspecte generale.....	41
30. Pacea socială. Principalul deziderat al dialogului social	42
Secțiunea 2. Organizațiile sindicale	44
31. Noțiuni. Scurt istoric. Definiție.....	44
32. Trăsăturile și principiile organizațiilor sindicale. Problema așa numitului	
drept sindical.....	46
33. Dreptul la sindicalizare. Interdicții	48
34. Constituirea organizațiilor sindicale. Dobândirea personalității juridice.....	48
35. Conducerea organizațiilor sindicale.....	50
36. Atribuțiile organizațiilor sindicale.....	50
37. Reprezentativitatea organizațiilor sindicale. Forme de asociere ale	
organizațiilor sindicale.....	52
38. Forme de asociere ale organizațiilor sindicale.....	55
Secțiunea 3. Reprezentanții angajaților.....	56
39. Reprezentanții angajaților.....	56
Secțiunea 4. Patronatele.....	58
40. Noțiuni	58
41. Drepturile organizațiilor patronale în cadrul relațiilor de muncă	59
42. Reprezentativitatea organizațiilor patronale	60
43. Dovada reprezentativității organizațiilor patronale	62
Secțiunea 5. Rolul statului în dialogul social. Consiliul Național Tripartit pentru	
Dialog Social.....	62
44. Aspecte generale.....	62
45. Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social.....	63
46. Alte instituții relevante în materia dialogului social. Comisiile de dialog	
social la nivelul administrației publice centrale și la nivel teritorial (art. 89-94	
din Legea privind dialogul social)	64
47. Consiliul Economic și Social.....	64
48. Compunere.....	65
49. Domeniile și atribuțiile Consiliului Economic și Social.....	65
Secțiunea 6. Negocierea colectivă	66
50. Noțiuni	66
51. Procedura negocierii colective. Negocierea contractului colectiv de muncă.....	66
Secțiunea 7. Contractul colectiv de muncă	69
52. Contractul colectiv de muncă. Definiție. Terminologie. Caractere juridice	69
53. Caracterul de izvor de drept și de contract regulamentar al contractului	
colectiv de muncă	70
54. Părțile contractului colectiv de muncă.....	71
55. Nivelurile la care se încheie contractele colective de muncă.....	72
56. Durata contractului colectiv de muncă	73

57. Forma, înregistrarea și publicitatea contractelor colective de muncă.....	73
58. Conținutul contractului colectiv de muncă.....	76
59. Aspecte practice referitoare la conținutul contractului colectiv de muncă.....	78
60. Efectele contractelor colective de muncă.....	80
61. Executarea, suspendarea și încetarea contractelor colective de muncă.....	80
62. Negocierea colectivă în sistemul bugetar. Particularități în materia funcționarilor publici. Acordurile colective de muncă.....	81
63. Alte acorduri, convenții și înțelegeri care pot fi încheiate de partenerii sociali în afara contractelor colective de muncă.....	82
CAPITOLUL III. CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ.....	87
Secțiunea 1. Aspecte generale.....	87
64. Aspecte introductive.....	87
65. Noțiuni.....	89
66. Trăsături juridice.....	89
67. Trăsături comune cu alte contracte.....	89
68. Trăsături specifice contractului individual de muncă. Raportul de subordonare din care rezultă caracterul de protecție a legislației muncii.....	91
69. Supravegherea salariaților din perspectiva protecției datelor personale.....	93
70. Jurisprudență CEDO.....	95
Secțiunea 2. Formarea și încheierea contractului individual de muncă.....	97
71. Condițiile de fond. Capacitatea. Capacitatea juridică a persoanei care se încadrează în muncă (a salariatului).....	97
72. Capacitatea juridică a angajatorului.....	101
73. Angajatorul persoană juridică.....	102
74. Angajatorul persoană fizică.....	103
75. Consimțământul.....	104
76. Obiectul contractului individual de muncă.....	107
77. Cauza contractului individual de muncă.....	108
78. Condițiile de formă privind contractul individual de muncă (forma scrisă <i>ad probationem</i>).....	108
79. Înregistrarea contractului individual de muncă; dosarul personal al salariaților.....	109
80. Alte condiții. Examenul medical.....	111
81. Condițiile de vechime în muncă.....	112
82. În cazul funcționarilor publici.....	113
83. Studiile.....	113
84. Avizul, autorizarea sau atestarea.....	113
85. Perioada de probă.....	114
86. Jurisprudență națională.....	118
87. Stagiul.....	119
88. În cazul funcționarilor publici.....	121
89. Internshipul.....	122
90. Declarațiile de avere și interese.....	123
Secțiunea 3. Conținutul contractului individual de muncă.....	124
91. Drepturile și obligațiile părților.....	124

Secțiunea 4. Partea obligatorie a contractului individual de muncă.....	126
92. Clauzele esențiale și obligatorii	126
93. Jurisprudență națională	129
Secțiunea 5. Partea facultativă a contractului individual de muncă	132
94. Clauzele specifice și neobligatorii	132
95. Clauzele specifice și neobligatorii prevăzute de Codul muncii	133
96. Clauza de formare profesională	133
97. Jurisprudență națională	134
98. Clauza de neconcurență	134
99. Jurisprudență națională	136
100. Clauza de confidențialitate.....	137
101. Jurisprudență națională	138
102. Clauza de mobilitate	138
103. Clauzele specifice și neobligatorii, neprevăzute de Codul muncii	139
104. Clauza de conștiință	139
105. Clauza de moralitate	139
106. Clauza de obiectiv (de rezultat)	140
107. Clauza de monitorizare	140
108. Clauza de indexare.....	140
109. Clauza de delegare de atribuții.....	141
110. Clauza de stabilitate	141
111. Clauza de prelungire	141
112. Clauza de risc.....	142
113. Clauza de clientelă.....	142
114. Jurisprudență națională	142
115. Clauzele interzise (abuzive) în contractele individuale de muncă	144
Secțiunea 6. Executarea contractului individual de muncă.....	144
116. Aspecte specifice privind executarea contractului individual de muncă	144
Secțiunea 7. Nulitatea contractului individual de muncă.....	146
117. Noțiune	146
118. Regimul juridic	147
119. Efecte	148
120. Jurisprudență națională	148
Secțiunea 8. Modificarea contractului individual de muncă.....	149
121. Regim juridic	149
122. Delegarea	149
123. Detașarea.....	151
124. Forța majoră (art. 48 C. mun.)	156
125. Ca sancțiune disciplinară (art. 48 Codul muncii).....	157
126. În interesul salariatului (art. 48 C. mun.).....	157
127. Impreviziunea	158
128. Transferul.....	159
Secțiunea 9. Suspendarea contractului individual de muncă	162
129. Noțiune	162
130. Suspendarea de drept a contractului individual de muncă.....	162
131. Suspendarea contractului individual de muncă din inițiativa salariatului.....	164

132. Suspendarea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului	166
133. Suspendarea contractului individual de muncă prin acordul părților	169
134. Suspendarea contractului individual de muncă pentru absențele nemotivate ale salariatului.....	169
135. Jurisprudență națională	169
136. Efectele suspendării contractului individual de muncă	170
137. Jurisprudență națională	171
138. Aspecte procedurale	171
139. Jurisprudență națională	171
140. Situația funcționarilor publici.....	172
Secțiunea 10. Încetarea contractului individual de muncă	172
141. Cazurile de încetare a contractului individual de muncă.....	172
142. Încetarea de drept a contractului individual de muncă	173
143. Încetarea contractului individual de muncă prin acordul părților.....	177
144. Jurisprudență națională	178
145. Încetarea contractului ca voință unilaterală a uneia dintre părți	178
146. Demisia	178
147. Jurisprudență națională	180
148. Încetarea contractului individual de muncă datorată voinței unilaterale a angajatorului – Concedierea	182
149. Cadru legal internațional și intern.....	182
150. Interdicții de concediere	183
151. Jurisprudență națională	184
152. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului [art. 61 lit. a)-d) C. mun.].....	185
153. Concedierea disciplinară [art. 61 lit. a) C. mun.].....	186
154. Jurisprudență C.E.D.O.....	187
155. Concedierea în cazul arestării preventive sau al arestării la domiciliu pentru o perioadă mai mare de 30 de zile [art. 61 lit. b) C. mun.].....	188
156. Concedierea din motive medicale [art. 61 lit. c) C. mun.].....	189
157. Concedierea pentru necorespondere profesională [art. 61 lit. d) C. mun.].....	190
158. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului.....	192
159. Concedierea individuală	192
160. Caracterul efectiv al desființării locului de muncă	193
161. Cauza reală	193
162. Cauza serioasă	193
163. Jurisprudență națională	194
164. Concedierea colectivă.....	195
165. Noțiune	196
166. Regim juridic	196
167. Jurisprudență CJUE	199
168. Jurisprudență națională	200
169. Decizia de concediere	201
170. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale.....	202
171. Jurisprudență națională	203
Secțiunea 11. Obiectivele de performanță individuală	204

172. Obiectivele de performanță individuală vs. criteriile sociale de departajare în cadrul concedierii colective	204
173. Regimul juridic al obiectivelor de performanță individuală a salariaților	204
174. Criteriile sociale	206
Secțiunea 12. Transferul întreprinderii și contractele individuale de muncă	206
175. Situația contractelor individuale de muncă în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora.....	206
176. Jurisprudență CJUE	208
177. Încetarea raportului de serviciu al funcționarilor publici din inițiativa autorității sau instituției publice.....	209
178. Eliberarea din funcția publică.....	209
179. Destituirea din funcția publică.....	210
180. Aspecte procedurale.....	210
181. Despre preaviz. Noțiune	211
182. Termenul de preaviz în alte acte normative în afara Codului muncii.....	211
183. Jurisprudență națională	212
Secțiunea 13. Diferite tipuri de contracte individuale de muncă	214
184. Contractul individual de muncă pe perioadă determinată.....	214
185. Condiții de validitate ale contractului individual de muncă încheiat pe durată determinată	214
186. Cazurile în care se pot încheia contracte de muncă pe perioadă determinată....	214
187. Regim juridic	215
188. Jurisprudență națională	216
189. Încetarea contractului individual de muncă pe perioadă determinată.....	216
190. Munca prin agent de muncă temporară.....	216
191. Norme ale Organizației Internaționale a Muncii și ale Uniunii Europene în materie	217
192. Regim juridic	218
193. Încetarea contractului de muncă temporară	220
194. Jurisprudență CJUE	220
195. Contractul individual de muncă cu timp parțial.....	222
196. Norme ale Organizației Internaționale a Muncii și ale Uniunii Europene în materie	223
197. Regim juridic	223
198. Încetarea contractului individual de muncă cu timp parțial.....	225
199. Munca la domiciliu	225
200. Norme internaționale în materie	225
201. Regim juridic	225
202. Telemunca.....	225
Secțiunea 14. Contracte atipice de muncă. Forme recente de angajare.....	228
203. Contracte atipice de muncă. Aspecte generale	228
204. Job sharing	228
205. Contractul de zero ore (on call)	229
206. Contractul cu mai mulți angajatori (labor pooling sau – employee sharing).....	230
207. Munca de tip voucher	230
208. Forme recente de angajare. Munca prestată prin intermediul platformelor.....	231

209. Impactul așteptat pentru angajatori.....	233
210. Jurisprudență relevantă.....	234
Secțiunea 15. Munca prestată de lucrătorii străini din afara Uniunii Europene.....	235
211. Scurtă introducere.....	235
212. Categoriile de lucrători străini în România.....	235
213. Lucrătorii din state din afara Uniunii Europene.....	236
214. Avizul de angajare.....	237
215. Viza de lungă ședere.....	240
216. Permisul de ședere în scop de muncă.....	242
217. Reglementări speciale pentru lucrătorii din Republica Moldova, Republica Serbia și Ucraina.....	243
218. Alte aspecte de noutate aduse de Legea nr. 28/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul străinilor. Situația lucrătorilor înalt calificați.....	244
219. Alte modificări aduse de O.U.G. nr. 25/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul străinilor și al frontierei.....	247
220. Concluzii.....	247
CAPITOLUL IV. TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ.....	249
Secțiunea 1. Aspecte generale.....	249
221. Reglementări în cadrul O.I.M. și U.E.....	249
Secțiunea 2. Timpul de muncă.....	249
222. Noțiune.....	249
223. Durata timpului de muncă.....	250
224. Jurisprudență CJUE.....	250
225. Durata normală a timpului de muncă.....	251
226. Jurisprudență CJUE.....	251
227. Durata maximă a timpului de muncă.....	251
228. Durata specială a timpului de muncă.....	252
229. Programul de lucru individualizat.....	252
230. Jurisprudență CJUE.....	254
231. Munca suplimentară.....	254
232. Jurisprudență CJUE.....	255
233. Munca de noapte.....	257
234. Normarea muncii.....	258
Secțiunea 3. Timpul de odihnă.....	259
235. Timpul de odihnă.....	259
236. Pauza de masă.....	259
237. Jurisprudență CJUE.....	259
238. Repausul zilnic.....	261
239. Repausul săptămânal.....	261
240. Jurisprudență CJUE.....	261
241. Jurisprudență națională.....	262
242. Sărbătorile legale.....	263
243. Concediile. Concediul de odihnă.....	264
244. Zile libere plătite.....	267

245. Concediul fără plată	267
246. Absențe pentru situații neprevăzute	267
247. Concediile pentru formare profesională	267
248. Concediul de îngrijitor și concediul paternal	268
249. Reglementări speciale în materia timpului de odihnă pentru salariați din sistemul bugetar	269
CAPITOLUL V. SALARIZAREA.....	271
Secțiunea 1. Noțiuni introductive	271
250. Aspecte generale. Principii	271
251. Reglementare la nivelul O.I.M.	272
252. Reglementarea salarizării la nivel național	272
Secțiunea 2. Reglementare legală	273
253. Reglementarea generală a salarizării în Constituția României și în Codul muncii	273
254. Structura salariului	274
255. Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată.....	274
256. Plata salariului	276
Secțiunea 3. Specificul salarizării în domeniul privat și în domeniul public	277
257. Salarizarea în sectorul privat.....	277
258. Salarizarea în sectorul bugetar	278
259. Alte drepturi salariale	280
260. Jurisprudență națională	281
Secțiunea 4. Dinamica salariilor	282
261. Evoluția salariilor.....	282
262. Jurisprudență CEDO	283
CAPITOLUL VI. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ.....	284
Secțiunea 1. Răspunderea disciplinară	284
263. Aspecte generale privind regimul juridic al răspunderii disciplinare	284
264. Aspecte procedurale privind aplicabilitatea răspunderii disciplinare	286
265. Jurisprudență națională	290
266. Radierea sancțiunilor disciplinare.....	291
267. Cumularea răspunderii disciplinare cu alte forme de răspundere	292
268. Rolul instanței de judecată în materia contestării deciziilor de sancționare disciplinară.....	292
269. Răspunderea administrativ disciplinară a funcționarilor publici	293
270. Radierea sancțiunilor aplicate funcționarilor publici. Cazierul administrativ al funcționarilor publici	294
Secțiunea 2. Răspunderea patrimonială	295
271. Aspecte generale.....	295
272. Răspunderea patrimonială a angajatorului față de salariat.....	295
273. Condițiile pentru antrenarea răspunderii patrimoniale a angajatorului	296
274. Acțiunea în regres a angajatorului	296
275. Răspunderea patrimonială a angajatului/lucrătorului față de angajator	296
276. Condițiile răspunderii patrimoniale a angajaților/lucrătorilor	297

277. Aspecte procedurale referitoare la aplicabilitatea răspunderii patrimoniale a angajaților/lucrătorilor – o lacună de reglementare în Codul muncii	299
278. Jurisprudență națională	301
279. Răspunderea civilă aplicabilă funcționarilor publici	301
Secțiunea 3. Răspunderea contravențională	302
280. Regim juridic	302
281. Răspunderea contravențională a funcționarilor publici	304
Secțiunea 4. Răspunderea penală	304
282. Regim juridic	304
CAPITOLUL VII. DISCRIMINAREA ÎN DREPTUL MUNCII	306
Secțiunea 1. Aspecte generale	306
283. Reglementare internațională	306
Secțiunea 2. Categoriile de discriminare	307
284. Reglementare internă	307
285. Jurisprudență națională	308
286. Jurisprudență CJUE	310
287. Jurisprudență CEDO	312
CAPITOLUL VIII. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ	314
Secțiunea 1. Cadru legal	314
288. Reglementarea internațională și a U.E. în materie	314
289. Reglementarea internă	314
290. Trăsăturile specifice ale normelor legale care reglementează sănătatea și securitatea în muncă	315
Secțiunea 2. Obligații legale principale în materia asigurării sănătății și securității în muncă	316
291. Obligațiile principale ale angajatorului	316
Secțiunea 3. Obligațiile lucrătorilor	318
292. Obligații principale izvorâte din lege	318
293. Obligații care derivă din regulamentul intern	318
Secțiunea 4. Accidentul de muncă și boala profesională	319
294. Repere legale	319
295. Jurisprudență națională	320
Secțiunea 5. Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă	321
296. Regim juridic	321
Secțiunea 6. Răspunderea juridică în materia securității și sănătății în muncă	323
297. Regim juridic	323
298. Jurisprudență CJUE	323
CAPITOLUL IX. CONFLICTELE DE MUNCĂ	325
Secțiunea 1. Aspecte generale	325
299. Noțiuni	325
300. Conflictul colectiv de muncă: eșec al dialogului social	325
Secțiunea 2. Mijloace de remediere a conflictelor colective de muncă. Concilierea, medierea, arbitrajul	328

301. Aspecte generale.....	328
302. Concilierea.....	328
303. Medierea și arbitrajul.....	329
Secțiunea 3. Greva.....	330
304. Aspecte generale.....	330
305. Noțiune. Condiții de legalitate. Interdicții.	331
306. Principiul libertății grevei	333
307. Tipologii de greve.....	333
308. Aspecte procedurale.....	335
309. Suspendarea grevei	336
310. Greva neconformă vs grevă nelegală. Relevanța practică	337
Secțiunea 4. Conflictele individuale de muncă. Jurisdicția muncii.....	338
311. Conflictele individuale de muncă	338
312. Jurisdicția muncii. Aspecte generale	340
313. Părțile litigiilor de muncă	340
314. Termene	340
315. Competența. Reguli speciale de procedură.....	341
CAPITOLUL X. INSPECȚIA MUNCII	343
Secțiunea 1. Aspecte generale. Reglementare legală.....	343
316. Cadru legal.....	343
317. Regim juridic. Organizare. Atribuții.....	344
Secțiunea 2. Sancțiunile care pot fi acordate de către inspectorii de muncă	347
318. Sancțiuni	347
Secțiunea 3. Despre modificările aduse Inspecției Muncii de către Legea nr. 283/2024 privind modificarea și completarea unor acte normative, pentru stabilirea salariilor minime adecvate.....	349
319. Noutăți legislative relevante	349
BIBLIOGRAFIE.....	351